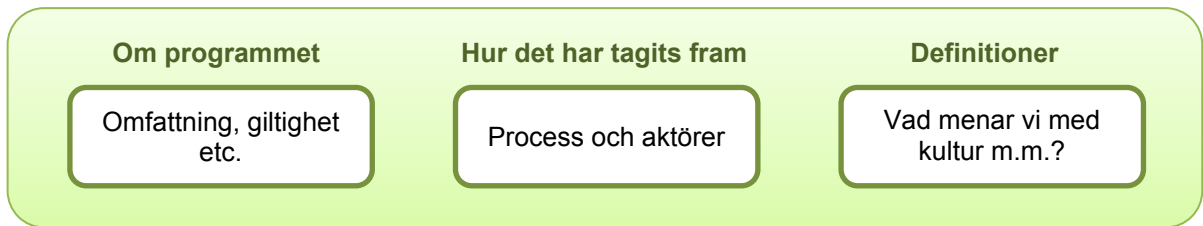

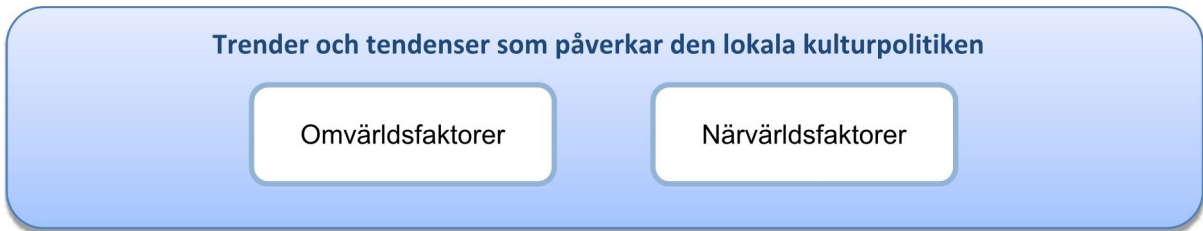
Kulturpolitiskt program för Lunds kommun

Sammanfattning: Det kulturpolitiska programmet i korthet

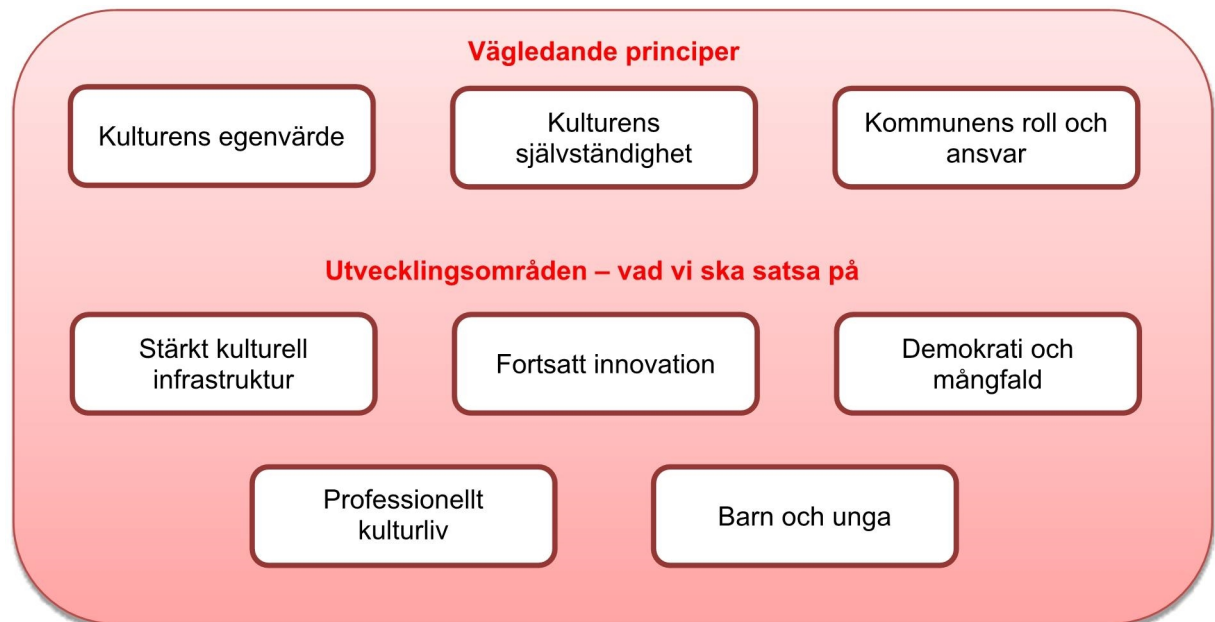
INLEDNING

SPANING

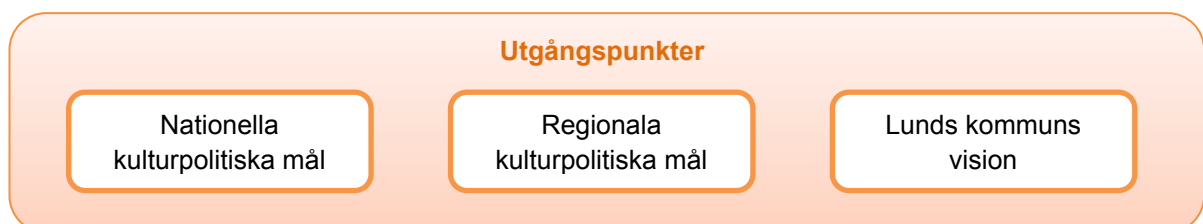
STRATEGISK INRIKTNING

GENOMFÖRANDE

BILAGA

Innehåll

1. Inledning.....	3
Om det kulturpolitiska programmet	3
Hur programmet har tagits fram	3
Definitioner	4
2. Omvärlds- och närvärlds faktorer	4
Omvärldsfaktorer	4
Närvärldsfaktorer	5
3. Strategisk inriktning.....	6
Vägledande principer	6
Utvecklingsområden.....	7
Stärkt kulturell infrastruktur.....	7
Fortsatt innovation.....	8
Demokrati och mångfald	9
Professionellt kulturliv.....	10
Barn och unga.....	11
4. Genomförande	12
Handlingsplaner.....	12
Uppföljning	12
Aktualitetsprövning och revidering	12
Bilaga: Utgångspunkter för det kulturpolitiska programmet	13

1. Inledning

Om det kulturpolitiska programmet

Kultur- och fritidsnämnden beslutade i mars 2017 att ge kultur- och fritidsförvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag till nytt kulturpolitiskt program för Lunds kommun. Syftet med programmet är att skapa en långsiktigt hållbar utveckling inom det kulturpolitiska området, medverka till att förverkliga de nationella och regionala kulturpolitiska målen samt bidra till att realisera kommunens vision: *Lund skapar framtiden – med kunskap, innovation och öppenhet* (läs mer om målen och visionen i bilagan).

Ansvar för att kulturen ska bli en kraft i kommunens utvecklingsarbete delas av alla kommunala nämnder. Det kulturpolitiska programmet ska också vara vägledande i kommunens samverkan med aktörer utanför den kommunala organisationen, till exempel civilsamhället, näringslivet och akademien.

Det kulturpolitiska programmet anger den långsiktiga strategiska inriktningen för arbetet med kultur i Lunds kommun. Konkreta insatser eller åtgärder tas senare fram i en handlingsplan av kultur- och fritidsförvaltningen i samverkan med berörda förvaltningar. Centralt för genomförandet är fortsatt dialog både inom den kommunala organisationen och med externa samverkanspartner.

Hur programmet har tagits fram

Framtagandet av det kulturpolitiska programmet har skett under perioden april-oktober 2017. Processen har letts av kultur- och fritidsdirektören. För att driva och samordna arbetet har det funnits en arbetsgrupp bestående av kulturchefen och två utvecklingsstrateger på kultur- och fritidsförvaltningen. Till denna arbetsgrupp har knutits en referensgrupp bestående av verksamheten kulturs ledningsgrupp samt en kulturutvecklare.

Samtliga medarbetare inom kultur har fått tillfälle att arbeta fördjupat med att ta fram underlag till programmet. Processen har också innefattat dialog med tjänstemän från barn- och skolförvaltning Lunds stad, tekniska förvaltningen, stadsbyggnadskontoret, vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen. Dialogmöten har genomförts med externa samarbetspartners, såsom Lunds universitet, Lunds universitets studentkårer, Region Skåne, Svenska kyrkan, de lokala studieförbunden och fristående kulturaktörer. Ungas synpunkter om kultur har inhämtats i samverkan med Lunds ungdomsting och inflytandecaféer. Lundabornas synpunkter på Lunds kulturutbud har inhämtats genom en medborgarundersökning våren 2017.

Under perioden december 2017-februari 2018 har en första version av det kulturpolitiska programmet varit utskickat på en bred remissrunda till kommunala nämnder och bolag, externa samverkanspartner, studieförbund samt föreningar/aktörer som har mottagit projekt- och/eller verksamhetsbidrag för publika arrangemang inom kultur 2017. Programmet har också publicerats på kommunens webbplats tillsammans med en uppmaning till allmänheten om att tycka till om innehållet. Kultur- och fritidsförvaltningen har därefter tagit ställning till alla inkomna synpunkter och har arbetat om programmet till en ny version.

Definitioner

Kultur: Lunds kommuns kulturpolitiska program utgår från ett brett kulturbegrepp. Det innefattar uttryck, utövare och verksamheter inom eller mellan de olika konstarterna (såsom dans, teater, scenkonst, bild- och formkonst, design, musik, film och litteratur), kulturarvet (såsom arkiv, museer, kulturminnen och kulturmiljöer), gör-det-självt-kultur och populärkulturella uttryck, fortbildning och bibliotek.¹

Kulturaktörer: Individer, institutioner, företag, grupper eller organisationer, där kultur är den huvudsakliga delen av verksamheten.

Kulturella och kreativa näringar: Branscherna arkitektur, form och design, film, fotografi, konst, mode, litteratur, musik, scenkonst, måltid, spel och media, turism, besöks-/evenemangsnäring och upplevelsebaserat lärande.

Amatörkultur: Alla former av icke-yrkesmässiga aktiviteter, som kan relateras till någon av de etablerade konstarterna.

Professionell kultur: Yrkesmässig verksamhet och/eller verksamhet av hög konstnärlig kvalitet, som bedrivs av kulturaktörer med relevant högskoleutbildning eller motsvarande erfarenhet inom sitt kulturområde.

Kulturarv: Immateriella och/eller materiella spår och uttryck från det förflutna, som tillskrivs värde och används i samtiden, till exempel föremål, traditioner, språk, historiska lämningar, kulturmiljöer, kulturuttryck och kulturlandskap.

2. Omvärlds- och närvärldsfaktorer

Omvärldsfaktorer

Den strategiska inriktningen för kulturpolitiken i Lunds kommun tar sin utgångspunkt i den nationella och regionala kulturpolitiken samt i Lunds kommuns vision (se bilaga), men också i den allmänna ekonomiska, sociala och politiska utvecklingen i samhället. Följande omvärldsfaktorer bedöms vara särskilt viktiga att förhålla sig till:

- Globaliseringen i samhället medför att länder, företag, organisationer, teknik, vetenskap, massmedier och kultur blir allt mer sammanflätade och beroende av varandra. Genom sociala medier och ett ökat resande får människor mer kontakt med andra och kan ofta känna större samhörighet med en internationell grupp än med det egna landet eller den egna kommunen.
- Den digitala utvecklingen med snabba förändringar inom medier och digital teknik ger nya förutsättningar att skapa, ta del av och förmedla kultur. Det växande digitala utbudet gör att fler målgrupper kan få tillgång till kultur, men det leder också till digitala klyftor mellan användare och icke-användare och till växande skillnader i vilken kultur människor tar del av.

¹ Den långsiktiga inriktningen för biblioteksverksamheten beskrivs i Lunds kommuns biblioteksplan.

Fler och fler människor blir producenter av innehåll och det blir allt vanligare att publiken är medskapande.

- De kulturella och kreativa näringarna växer och får större betydelse för den ekonomiska tillväxten och samhällets utveckling. Detta är branscher som präglas av en stor rörlighet, där innovatören eller kreatören inte behöver vara beroende av en specifik plats eller ort för att få sitt arbete utfört. Rörligheten ställer bland annat krav på en digital infrastruktur, som möter de förändrade behoven.
- De socioekonomiska skillnaderna ökar i regionen. Skånes regionala utvecklingsstrategi *Det öppna Skåne 2030* (2014) pekar bland annat på utmaningar när det gäller skillnader i medellivslängd och hälsa kopplat till utbildningsnivå, sysselsättning, boendemiljö, kön, etnicitet, levnadsvillkor och levnadsvanor.

Närvärldsfaktorer

Det finns också lokala faktorer som kännetecknar och påverkar kulturområdet i Lund och som ligger till grund för den strategiska inriktningen:

- Invånarna i Lund har en generellt hög utbildningsnivå och ett stort kulturintresse. Här finns ett aktivt kulturliv, som kännetecknas av såväl bredd som spets, och som inkluderar studentlivet med sin rika tradition av kulturutövande.
- I Lund finns en unik koncentration av vetenskap, forskning och innovativa företag. Med de nya forskningsanläggningarna ESS och MAX IV kommer Lund som kunskaps- och innovationscentrum att få ytterligare internationell tyngd.
- Kulturhistoriskt har Lund haft stor betydelse, bland annat som politiskt och religiöst centrum i Skandinavien under tidig medeltid.
- Med sin medeltida stadskärna, sina kullerstengator, korsvirkeshus och snart 900-åriga domkyrka är Lund ett attraktivt turistmål, som årligen lockar ett stort antal besökare från hela världen, och där kulturarvet är ständigt närvarande i stadsmiljön.
- Genom sitt läge i Öresundsregionen har kulturverksamheter i Lund en potentiell publik, som är många gånger större än det antal personer som bor inom kommunens gränser. Inpendlingen till kommunen är stor i förhållande till dess storlek, Lunds folkmängd är 16 000 personer större under arbetstid än på kvällar och helger. På motsvarande sätt kan lundaborna ta del av ett stort utbud av kulturinstitutioner och upplevelser på nära avstånd, till exempel i Malmö och Köpenhamn.
- Demografin förändras genom att antalet kommuninvånare förväntas öka kraftigt under de kommande åren. Framför allt är det äldre och barn i förskole- och grundskoleåldern som kommer att bli fler. Den globala oron bidrar till att andelen lundabor med rötter i andra länder ökar. En konsekvens av dessa förändringar blir att behovet av kommunens stöd och service förväntas öka i högre takt än tidigare.
- Idag lever cirka fem procent av barnen i Lund i hushåll, som någon gång under året har mottagit ekonomiskt bistånd. Andelen barn i långvariga biståndshushåll är cirka två procent. Kulturverksamheten måste förhålla sig till vad lokala socioekonomiska skillnader innebär för målgruppers olika resurser och behov.

3. Strategisk inriktning

Vägledande principer

Lunds kommuns kulturpolitiska arbete utgår från följande tre principer:

- **Kulturens egenvärde**

Kultur har i alla tider fungerat som ett sätt för mänskligheten att uttrycka sig och skapa mening i tillvaron. Kulturen har ett eget inneboende värde, vilket innebär att den inte behöver rättfärdigas, utan att den finns till i sin egen rätt. Kulturpolitiken syftar till att skapa möjligheter för alla i Lund att utöva, uppleva och uttrycka det som väcker lust och intresse. Därigenom skapas samtidigt viktiga mervärden inom andra samhällsområden. Kulturen kan till exempel utgöra en kraft när det gäller att skapa social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet samt ökad förståelse och stärkt dialog mellan människor. Inom områden som demokrati, integration, turism, tillväxt, lärande och hälsa kan kultur bidra till nya perspektiv och ökad kvalitet. Kultur är också viktigt för Lunds identitet och för att göra kommunen attraktiv och angelägen, både för de egna invånarna och för omvärlden. Det finns ingen motsättning mellan kulturens egenvärde och nytta. Dock är det viktigt att betona att det är i egenvärdet, som Lunds kommuns kulturpolitik tar sin utgångspunkt.

- **Kulturens självständighet**

För att kulturella uttryck ska fungera som en kraft i demokratin och samhällsutvecklingen krävs kulturell och konstnärlig frihet. Politiken skapar förutsättningar för kultur och konstnärlig verksamhet och fattar inte beslut om det konstnärliga innehållet. Detta ska i stället formas fritt av varje verksamhet, förening eller fristående kulturaktör.

- **Kommunens roll som möjliggörare**

Nämnder och styrelser inom Lunds kommun har olika ansvarsområden, men också ett gemensamt ansvar och uppdrag att utveckla Lund i enlighet med kommunens gemensamma långsiktiga vision (se bilaga). I detta tvärsektoriella arbete utgör kulturen en central del. Kommunens främsta uppgift är att stödja och möjliggöra utövandet och upplevelsen av kulturell och konstnärlig verksamhet, att göra kulturupplevelser tillgängliga i hela Lund för så många som möjligt samt att säkerställa att den offentligt finansierade kulturverksamheten håller hög kvalitet. Kommunen ska tillhandahålla en väl fungerande kulturell infrastruktur, till exempel i form av scener, lokaler och platser samt synliggöra utbudet och skapa förutsättningar för samverkan, samordning och kommunikation. Kommunen står också för olika former av ekonomiskt stöd och konsultativa insatser. För att komplettera de fria kulturaktörernas utbud bedriver kommunen kulturverksamhet i egen regi och skapar plattformar för att möjliggöra för fler aktörer att bidra till ett kulturliv med både bredd och spets, inte bara inne i staden, utan i hela kommunen. Kommunen samverkar kring detta med de fria kulturaktörerna och stärker därmed såväl utbud som aktörer.

Utvecklingsområden

Följande stycke beskriver fem områden som Lunds kommun särskilt ska utveckla under de kommande åren för att leva upp till sina kulturpolitiska ambitioner, möta omvärldens förväntningar och hantera de allt snabbare förändringarna i samhället. Varje stycke avslutas med en lista över prioriteringar för respektive område.

Stärkt kulturell infrastruktur

I Lund finns alla förutsättningar för att skapa ett öppet och kreativt kulturklimat. Här finns experimentlusta, en vilja att upptäcka nytt och många unga invånare på liten yta. Det fria kulturlivet, som inkluderar kulturutövare på såväl amatörmässig som professionell nivå, och den livaktiga studentkulturen verkar sida vid sida med civilsamhället genom till exempel studieförbund, föreningar och ideella krafter. Även Lunds universitet, Svenska kyrkan och andra trossamfund är aktiva och tongivande kulturaktörer. För att alla delar ska kunna agera tillsammans och berika varandra krävs en fungerande kulturell infrastruktur, det vill säga ett sammanhållet system av platser, lokaler, aktörer samt stöd- och samverkansformer som tillsammans möjliggör utövandet och upplevelsen av kultur.

Särskilt angeläget i den fortsatta utvecklingen av Lund som kulturstad är att säkerställa den långsiktiga tillgången till fysiska mötesplatser, i form av både platser och lokaler, som är anpassade för nutidens och framtidens uttrycksformer. Att se kultur som ett samhällsbyggnadselement, som utgör en naturlig och integrerad del av stadsutvecklingen, är strategiskt viktigt, både för kulturlivets utveckling och för kommunens attraktivitet som bostads- och besöksort. Nya modeller behöver utvecklas i dialog mellan kommunala förvaltningar, fastighetsägare och kulturutövare för att tillgodose lokalbehovet på lång sikt, där Lunds kommun i första hand ska utveckla och underhålla befintliga lokaler samt se över möjligheter till ökat samutnyttjande. I områden där kommunen växer och förtätas behöver det också skapas förutsättningar för kulturen att komma in tidigt i plan- och byggprocesser.

Årligen återkommande evenemang i det offentliga rummet erbjuder mötesplatser och arenor för lundabor och besökare att utöva och uppleva kultur. Även tillfälliga festivaler, föreställningar och utställningar utgör värdefulla kontaktytor, liksom spontankulturella aktiviteter på gator och torg. Lunds kommun ska tillsammans med det lokala kulturlivet skapa förutsättningar för ett rikare och mer varierat kulturutbud på offentliga platser i alla delar av kommunen.

Därför ska Lunds kommun

- låta ett kulturperspektiv genomsyra alla delar av stads- och samhällsplaneringen,
- säkerställa en god tillgång till ändamålsenliga och i alla avseenden hållbara lokaler och mötesplatser med god geografisk spridning, som kan förändras i takt med befolkningsstrukturen och samhällets behov,
- skapa förutsättningar för kulturaktörer att skapa oväntade möten genom att förlägga fler arrangemang utomhus i det offentliga rummet,
- fortsätta att utveckla kommunens bibliotek som offentliga arenor och möjliggörare av kulturell verksamhet, i enlighet med kommunens biblioteksplan,
- utveckla en infrastruktur för att attrahera, planera och genomföra nationella och internationella kulturevenemang på ett genomtänkt och professionellt sätt,

- skapa förutsättningar för en mångfald av gränsöverskridande samarbeten att förverkligas inom Lunds kulturliv genom att verka för en stärkt samverkan mellan olika offentliga sektorer, den privata och den ideella sektorn samt mellan professionella yrkesutövare och amatörutövare,
- vidareutveckla strukturer för att synliggöra kulturaktiviteter av vikt och allmänintresse som äger rum i Lund.

Fortsatt innovation

Nytänkande och experimentlusta är kännetecknande för Lund. Kommunens vision betonar innovation, problemlösande och att genom öppenhet och tillit hitta hållbara lösningar på dagens och morgondagens utmaningar. Atmosfären är i hög grad internationell och här finns en unik koncentration av vetenskap, forskning och innovativa företag. Detta märks i hög grad i kommunens arbete med kulturverksamheter och kulturella och kreativa näringar. Kulturen är en av de sektorer som arbetar konstant och medvetet med innovation, såväl när det gäller det konstnärliga innehållet som i sätten att organisera sig och bedriva verksamhet.

För att kulturen ska fortsätta att vara en central drivkraft i kommunens utveckling behöver dess betydelse och potential lyftas fram och vidareutvecklas tillsammans med andra samhällssektorer. Den kreativitet, idérikedom och kompetens som finns inom kulturområdet kan bidra till ökad kvalitet i till exempel skolan och äldreomsorgen samt ge nya perspektiv i övergripande planerings- och utvecklingsprocesser. På så sätt blir kulturen en viktig motor i Lunds kommuns arbete med att hitta hållbara lösningar på morgondagens utmaningar.

Digitaliseringen, i kombination med den ökande internationaliseringen och Lunds läge i Öresundsregionen, medför att lokala kulturverksamheter idag ofta riktar sig till en regional, nationell och internationell publik. Nya vägar öppnas för tillgängliggörande, dialog och nätverksbyggande, där globala nätverk och gränsöverskridande samarbeten berikar det lokala – och vice versa.

Att förutse allt snabbare samhällsförändringar är inte alltid möjligt, men det går att påverka förutsättningarna att hantera dem. Lunds kommun behöver fortsätta att stimulera nya uttryck och idéer, bedriva aktiv omvärldsbevakning och kontinuerligt analysera behoven av kompetensutveckling. Ett dynamiskt och föränderligt kulturliv förutsätter också en öppenhet för att fler definitioner av kultur, som utmanar de traditionella, kan växa fram.

Därför ska Lunds kommun

- intensifiera samarbetet kring forskning och kunskapsutveckling inom kulturområdet,
- synliggöra och verka för att kreativa kompetenser bidrar till att höja kvaliteten inom andra sektorer och till innovativa lösningar i arbetet med långsiktigt hållbar stads- och samhällsutveckling,
- ta tillvara digitaliseringens möjligheter för att utveckla innehållet i stadens kulturverksamheter,
- främja och bedriva nyskapande kulturverksamhet ur ett regionalt, nationellt och internationellt perspektiv,
- verka för fortsatt innovativa lösningar inom konstområdet, till exempel genom djärva och nyskapande satsningar inom utställningsverksamhet och offentlig konst,

- vara lyhörd för signaler i om- och närvärlden och fånga upp såväl trender inom kulturområdet som tendenser, vanor och behov hos olika målgrupper genom kontinuerlig omvärldsbevakning,
- främja och stimulera nya och experimentella sätt att synlig- och levandegöra Lunds samlade kulturarv i samtidskulturen.

Demokrati och mångfald

Lund är en internationell kommun, präglad av kulturell mångfald. Här bor och verkar människor från i stort sett hela världen, närmare en fjärdedel av invånarna har utländsk bakgrund och här utövas ett stort antal religioner. Dessutom byter Lund en betydande andel av sin befolkning varje år. Denna mångfald ska bejakas och speglas i ett mångsidigt, dynamiskt och internationellt kulturliv.

Kulturpolitiken i Lund behöver värna de befintliga målgrupper, som idag bär upp stora delar av det lokala kulturlivet. Det är personer som med stort intresse, nyfikenhet och engagemang både deltar i och utövar kulturverksamhet på regelbunden basis. Samtidigt är det viktigt att vara medveten om att det fortfarande finns betydande skillnader i människors kulturvanor och möjligheter att ta del av kultur. Detta kan till exempel bero på faktorer som geografiska avstånd, att kapaciteten i verksamheterna inte är tillräcklig, bristande fysisk tillgänglighet eller ekonomiska förutsättningar.

Kulturutbudet i Lund ska innehålla bredd, spets och genomgående ha hög kvalitet. Alla som bor och vistas i kommunen ska ha likvärdiga förutsättningar att uppleva och utöva sin idé om kultur. Visionen för Lund är en plats där olikheter berikar och där människor kan vara sig själva. Kultur är viktigt för alla personer, från unga till äldre, och att de är aktiva i kulturlivet. Kulturpolitiken ska bidra till att människor i hela kommunen upplever de offentligt finansierade kulturverksamheterna som välkomnande, inkluderande och tillgängliga för alla. Det samlade utbudet ska ha en tillräcklig bredd för att alla ska kunna finna något som är angeläget och relevant.

Mångfald ska också präglade arbetet med Lunds kulturarv. Det innebär att de kulturhistoriska avtrycken i form av byggnader, platser och landskap ska vara en del av kulturen i samtiden. Att hämta kraft i historien för att tillsammans med andra skapa framtiden är också något som betonas i kommunens vision. Kulturarvet ökar förståelsen för Lunds identitet, både i det förflutna och i den framtida utvecklingen. Det fortsatta arbetet med Lunds kulturarv behöver bedrivas med en öppenhet för olika perspektiv och förhållningssätt för att öka dess relevans hos alla, oavsett bakgrund och förutsättningar.

Därför ska Lunds kommun

- arbeta strategiskt för att göra kulturverksamheten synlig och tillgänglig för alla oavsett bakgrund och förutsättningar,
- möjliggöra ett varierat kulturutbud, där det finns plats för såväl det publikt breda som det smala,
- främja och stimulera ett rikt och varierat amatörculturliv samt uppmärksamma amatörculturens betydelse för såväl utövarna som det omgivande samhället,
- utnyttja kulturens kraft i arbetet med demokratiutveckling, integration, tillgänglighet och mångfald genom att skapa arenor för yttrandefrihet och samhällsdebatt,

- kontinuerligt analysera vilka faktorer som verkar inkluderande respektive exkluderande när det gäller människors deltagande i kulturverksamheter,
- främja och bedriva ett kulturpedagogiskt arbete med hög kvalitet som en integrerad del av all kulturverksamhet,
- verka för en ökad interkulturell förståelse och kunskap inom kommunala verksamheter och bland fristående kulturaktörer,
- erbjuda lundaborna goda möjligheter att tycka till om och påverka de offentligt finansierade kulturverksamheternas utbud och tillgänglighet,
- utveckla arbetet med att göra Lunds samlade kulturarv synligt, angeläget och tillgängligt, så att det blir en angelägenhet för fler.

Professionellt kulturliv

I Lund finns goda utbildnings- och utvecklingsmöjligheter för barn och ungdomar, som vill utöva kultur och eget skapande. Dessutom erbjuder den unika studentkulturen många olika möjligheter för unga utövare att växa och utvecklas inom konstarterna. För att kommunen ska kunna behålla sina talanger och locka till sig nya måste personer, som vill satsa på en professionell karriär inom kulturlivet, uppleva sig ha goda förutsättningar att vidareutbilda sig och bedriva sin yrkesverksamhet här. En god kulturell infrastruktur är en grundläggande förutsättning för detta, liksom möjligheter till yrkesmässig utveckling och fördjupning.

Kulturutövare och entreprenörer inom kulturella och kreativa näringar behöver få förutsättningar att mötas, experimentera och tänka nytt. Därför är det viktigt att Lunds kommun fortsätter att stödja och vidareutveckla nätverk, kluster, plattformar och inkubatorer, där olika aktörer inom samma eller närliggande branscher har möjlighet att dela erfarenheter, korsbefrukta varandra och vidareutveckla idéer. Det kan i sin tur bidra till att personer, som vill ägna sig åt konst och kultur, stannar kvar i Lund eller söker sig hit utifrån.

Det ska också vara lätt att som publik ta del av ett professionellt kulturliv. Ett brett utbud kan kompletteras genom att unika uttryck lyfts fram av kommunen själv eller i samverkan med andra aktörer. Kommunens vision talar om att lyssna och vara öppen mot världen utanför Lund för att få nya perspektiv, odla innovationer, idéer och en stark demokrati. Fler gästspel i Lund och fler möjligheter för Lunds kulturliv att gästspela utanför stadens gränser innebär såväl att Lund sätts på kartan som att det lokala kulturlivet får nya impulser och kontaktytor. Residensprogram, där yrkesverksamma konstnärer och kulturutövare från andra länder bjuds in till längre eller kortare arbetsvistelser, är ett möjligt sätt att utveckla konst- och kulturlivet, bidra till ett ökat utbud och till fler kontaktytor mellan svenska och internationella kulturutövare.

Därför ska Lunds kommun

- verka för att skapa goda förutsättningar för en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning inom kulturområdet i Lund,
- använda dialog och kartläggning för att öka kunskapen om kulturutövares villkor och möjligheter att utvecklas,
- fortsätta att uppmärksamma och skapa goda förutsättningar för befintliga och nya entreprenörer inom kulturella och kreativa näringar genom förmedlande och förstärkande insatser,

- vara lyhörd för mångfalden av kulturaktörer samt vid behov komplettera och utveckla nya samverkansformer och stödsystem,
- uppmärksamma professionella kulturaktörer och unika uttrycksformer,
- stärka samverkan med akademiska konstnärliga utbildningar,
- främja utbyten mellan professionella kulturaktörer på regional, nationell och internationell nivå.

Barn och unga

Barns och ungdomars rätt till kultur är en prioriterad fråga i såväl den regionala som den nationella kulturpolitiken. Lund har en ung befolkning, med en stor andel invånare under 25 år. Under de närmaste åren kommer antalet barn i förskole- och skolåldern att öka kraftigt som en följd av den demografiska utvecklingen. För att möta dessa förändringar och upprätthålla en hög kvalitet, bredd och tillgänglighet i kulturverksamheter för barn och ungdomar krävs särskilda prioriteringar även i den lokala kulturpolitiken.

Lund är, och ska fortsätta att vara, en plantskola för ung kultur. Att lära genom att lyssna, vara nyfiken och skapa är också ett förhållningssätt som betonas i kommunens vision. Skolan har en viktig roll när det gäller att förmedla kulturupplevelser, eftersom den når alla barn och unga. Estetik, kultur och skapande ingår i förskolans och grundskolans uppdrag enligt läroplanerna. På gymnasienivå finns i Lund flera estetiska spetsutbildningar, som lockar elever från andra kommuner att utbilda sig här. Efter skoltid erbjuder Kulturskolan barn och ungdomar möjlighet att utveckla och lära sig kulturella och konstnärliga uttryck. Även den öppna ungdomsverksamheten ska ge ungdomar förutsättningar att utifrån sina intressen och drivkrafter utveckla sitt eget skapande.

Vid sidan om de kommunala verksamheterna erbjuder många fristående kulturaktörer möjligheter för barn och ungdomar att ta del av och utöva kultur. En betydande del av det unga kulturlivet i Lund är knutet till studentvärlden, där kreativiteten bland annat tar sig uttryck i spex, karnevaler, orkestrar och kulturföreningar. Bland professionella kulturutövare finns flera som bedriver barn- och ungdomsverksamhet med mycket hög kvalitet och vars kompetens är viktig att bygga vidare på i den fortsatta utvecklingen av området.

Därför ska Lunds kommun

- säkerställa att barn och ungdomar i Lund även fortsatt ska ha goda förutsättningar att ta del av kulturupplevelser, utveckla sin kreativitet och pröva olika estetiska uttryck i sin vardag,
- säkerställa ett brett utbud som balanserar konstformer och kulturarv och ser till barns och ungdomars egna kulturuttryck,
- stärka och vidareutveckla samverkan mellan förvaltningar, som bedriver verksamhet riktad till barn och ungdomar samt andra relevanta parter, för att ge alla barn och ungdomar möjlighet att utveckla sitt kulturutövande,
- möjliggöra publik verksamhet på olika nivåer för att barn och ungdomar ska få erfarenheter som kulturutövare och kulturella entreprenörer,
- fortsätta att utveckla former för att göra barn och ungdomar delaktiga i kulturverksamheterna och deras utveckling samt ge dem inflytande i de frågor som berör dem,

- synliggöra och bygga vidare på den höga kompetens inom barn- och ungdomskulturområdet som finns hos kulturaktörer i Lund.

4. Genomförande

Handlingsplaner

Det kulturpolitiska programmet är ett vägledande styrdokument för kommunens nämnder. Varje berörd förvaltning ska i sina åtaganden väga in programmets intentioner och prioriteringar. Treåriga handlingsplaner, varav den första gäller för perioden 2019-2021, ska tas fram av kultur- och fritidsförvaltningen i samverkan med berörda förvaltningar. Handlingsplanerna är mer konkreta till sin karaktär och ska innehålla beskrivningar av de insatser som tillsammans förutses leda till att programmets utvecklingsambitioner uppnås. De ska som minst svara på

- vad som ska göras
- vem som ansvarar för genomförandet
- hur det bidrar till att uppfylla det kulturpolitiska programmets intentioner
- när det ska vara gjort
- vem som ansvarar för uppföljning och eventuell revidering.

Beslut om handlingsplaner fattas av verksamhetschefen för kultur. Handlingsplanerna bryts sedan årsvis ned i verksamhetsplaner som kopplas till årsbudgetar. Lunds kulturskola och Lunds konsthall har, vid sidan om handlingsplanerna, separata verksamhetsuppdrag som har antagits av nämnden.

Uppföljning

Att arbetet som sker följer programmets intentioner säkerställs genom att kultur- och fritidsförvaltningen i samverkan med andra berörda förvaltningar följer upp de treåriga handlingsplanerna.

Aktualitetsprövning och revidering

Det kulturpolitiska programmet beskriver den strategiska inriktningen för det kulturpolitiska arbetet från och med 2018. Samhällsutvecklingen, såsom förändringar i kommunens befolkningssammansättning och den tekniska utvecklingen, går snabbt. En aktualitetsprövning av programmet görs vid behov, antingen på initiativ från kultur- och fritidsnämnden eller kultur- och fritidsdirektören. En aktualitetsprövning betyder inte att dokumentet per automatik måste göras om, om programmets intentioner fortfarande bedöms vara relevanta och programmet uppfyller sitt syfte som strategiskt styrdokument kan det fortsätta att gälla, men ändå ha varit föremål för en översyn.

Bilaga: Utgångspunkter för det kulturpolitiska programmet

Nationella kulturpolitiska mål

Målen för kulturpolitiken (prop. 2009:10/3) är att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund, att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

För att uppnå de kulturpolitiska målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

På kulturområdet finns det även riksdagsbundna mål inom litteratur och läsfrämjande, inom film, arkitektur, formgivning och design, inom arkivområdet samt inom kulturmiljöområdet.

Regionala kulturpolitiska mål och strategier

Den regionala kulturplanen för Skåne (2015) är ett samverkansdokument, som har formats i samtal med regionens kommuner, dess kulturliv och den idéburna sektorn. Kulturplanen innehåller två kulturpolitiska mål:

- Skåne har ett rikt konst- och kulturliv av hög kvalitet med både bredd och spets.
- Alla har möjlighet att ta del av Skånes kulturliv och kulturupplevelser.

De övergripande kulturpolitiska strategierna är:

- stärkt kulturell infrastruktur
- förbättrade villkor för konstnärligt skapande
- ökad tillgång och tillgänglighet till kulturlivet
- utveckla kulturlivet med särskilt fokus på barn och unga
- öka samverkan mellan kultur och andra samhällsområden/politikområden
- stimulans av det interregionala, internationella och interkulturella samarbetet
- stärkt dialog inom kultursektorn
- stärkt kunskapsutveckling och forskning
- ökad användning av digitaliseringens möjligheter
- utvecklad regional samverkan med den idéburna sektorn.

Prioriterade målgrupper för den regionala kulturpolitiken är barn och unga samt nationella minoriteter.

Vision och förhållningssätt för Lunds kommun

Lunds kommuns vision, som antogs av kommunfullmäktige i april 2017, beskriver ett önskvärt framtida tillstånd, både för platsen och för organisationen Lunds kommun. Visionen sammanfattas i rubriken *Lund skapar framtiden – med kunskap, innovation och öppenhet*. De förhållningssätt som ska präglade arbetet enligt visionen är *lyssna, lära* och *leda*:

- **Lyssna:** Vi lyssnar och tar till oss kunskap som finns i Lund och i världen utanför. Öppenheten gör att vi får nya perspektiv, odlar innovationer, idéer och en stark demokrati.
- **Lära:** Vi lär genom att lyssna, men också genom att vara nyfikna och skapa. Vårt lärande driver utvecklingen och i en värld som är i ständig förändring bjuder vi in, testar nya tankar och lösningar och följer goda exempel.
- **Leda:** Vi leder och vi visar mod och handlingskraft, vi genomför förändringar och tar initiativ. Vi verkar tillsammans med andra och drar nytta av varandras kompetenser, erfarenheter och våra olika uppdrag och roller. Tillsammans åstadkommer vi mer.

Strategi för barnets bästa

Barns rättigheter är särskilt prioriterade i Lunds kommun genom att kommunfullmäktige har antagit *Barnets bästa – en strategi för att stärka barnets rättigheter*. Den innebär att barns rättigheter ska beaktas vid alla kommunala beslut. I besluten ska det tydligt framgå om beslutet rör barn, hur barn påverkas och hur barns bästa har beaktats. En barnrättskommitté har uppdraget att följa och utveckla arbetet för att genomföra strategin.